

Landbou

Vrydag 12 Julie 2013 | Redakteur: Leon Louw | E-pos: dblred@dieburger.com | ☎ 021 406 2671

VELDBRANDE
Ruimte-tegnologie
ingespan teen
wegholbrande
BL. 12

MEER KANOLA
Aanplantings
vir vanjaar
verstom kenners
BL. 5

Ruimte-tegnologie teen brande

Jo-Anne Smetherham

Slim maniere om te voorkom dat wegholbrande wydverspreide vernietiging veroorsaak, sal nodig word indien klimaatsverandering temperature verhoog en groot gebiede met hoëringdroë veld laat.

Díé slim metodese bestaan reeds, en bate daarvan word gebruik deur van die land se beste brandbestrydingsverenigings (BBV's).

Dit sluit in ruimte-tegnologie om veldbrande en die risiko van brande op te spoor, behoerde brande wat buffersone skep wat beskerm, en 'n beweging in die versekersbedryf om grondeienaars op te voed en aan te moedig om beste praktike in brandbestuur te volg.

"Daar is drie dinge wat onvermydelik is; die dood, belasting en veldbrande," het Tony Marshall van CapeNature gesê. Altesam

780 ha van CapeNature-natuurservate grens aan eiendom van honderde grondeienaars en munisipaliteite in die Wes-Kaap.

"Veldbrande kan ten minste deur voorkomende optrede bestuur word," het hy gesê.

Die waarnemings van satelliete sluit data oor veldbrande in.

In 2004 het die afstandwaarnemingspesialis Philip Frost by die Wetenskaplike en Nywerheidsnavorsingsrad (WNNR) 'n inligtingstelsel begin ontwikkel wat data kan ontvang, verwerk en versprei.

Sy "eureka"-omblik was 'n reuse-hupsstoot vir brandopsporing en -voorkoming wêreldwyd.

Destyds het Frost en sy WNNR-span met Eskom saamgewerk wat weens brande baie kragtiger derbrekings ondervind het omdat hul transmissielyne oor 28 000 km strek deur terreine wat erg aan brande blootgestel is.

In baanbrekersnavorsing het

"Die tegnologie wat ons ontwikkeld het, laat BBV's toe om brande op te spoor en feitlik onmiddellik te reageer, eerder as om te wag tot iemand die brand sien of die rook ruik, wanneer dit dikwels te laat is," het Frost gesê.

Die data is op die webwerf van Advanced Fire Information System (www.afis.co.za), wat kykers in staat stel om intyds kaarte van brande in enige deel van die wêreld waar te neem, vir enige bepaalde tydperk, met Google Maps as agtergrond.

Maandelikse ramings van die gebied wat gebrand het, en weeklikse brandgevaarlaaste, wat brandbestuurders toelaat om hulle voor te berei op gevalle van groot gevaar, word ook aan die honderde brandbestuurders in Suid-Afrika versprei. Die data word deur die AFIS-veldterminale gestuur wat oral in die Wes-en Oos-Kaap geïnstalleer is. Inter-netverbinding is dus onnodig.

die wetenskaplikes 'n metodese ontwikkel om die opsporing van brande te onskep in intydse SMS-alarmseine en e-posbosdkappe. Diégene wat die boodskappe ontvang, kan kies om die GPS-ligg